

S obzirom na to što se u ruskome preterit, kao i u hrvatskom ili srpskom aorist, susreće, osobito u sentencama, u obadva vida, dok u ostalim tipovima bezvremenskoga iskaza dolazi samo perfektivno, moglo bi se uzeti da se ovdje radi o upotrebama različita podrijetla. U istom bi smislu govorio i grčki, inače rijetki imperfekt, koji se također nađe tu i tamo mjesto aorista. Tako bi se onda preterit u sentencama mogao zaista shvatiti kao izraz za radnju koja se iz prošlosti transponira u apstraktnu sadašnjost, dok bi se u drugim tipovima bezvremenskoga iskaza dao tumačiti kao izraz za radnju koja se u okviru apstraktne sadašnjosti proicira u prošlost. Jedan bi preterit bio empirijsko-memorijalne, a drugi fiktivno-imaginativne prirode.

Takvo bi gledanje moglo izmiriti dva oprečna stanovišta u dugotrajnom speru oko pitanja bezvremenskih preterita, poznatom osobito po „zagonci“ tzv. gnomskog aorista u grčkom.

SOPHOCLES, *ANTIGONE*, 458-62

Virumne tremere laesa temnens numina?
 Perire certum est: id sciebam, etsi nihil
 denuntiasses. Vltimam propero diem?
 Esto, illa magnum mors mihi compendium!

Bedford (England).

Translated by

G. M. Lee.